

PRIJATÉ TEXTY

P9_TA(2021)0308

Úloha rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci EÚ pri riešení dôsledkov pandémie ochorenia COVID-19

Uznesenie Európskeho parlamentu z 23. júna 2021 o úlohe rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci EÚ pri riešení dôsledkov pandémie ochorenia COVID-19 (2020/2118(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na vyhlásenie Svetovej zdravotníckej organizácie (ďalej len „WHO“) z 30. januára 2020, ktorým bolo ochorenie COVID-19 označený za ohrozenie verejného zdravia medzinárodného významu,
- so zreteľom na úvodné poznámky generálneho riaditeľa WHO na tlačovom brífingu o ochorení COVID-19 z 11. marca 2020, v ktorých vyhlásil ochorenie COVID-19 za pandémiu,
- so zreteľom na správu Organizácie Spojených národov (ďalej len „OSN“) z marca 2020 s názvom Spoločná zodpovednosť, globálna solidarita: odpoveď na sociálno-ekonomické vplyvy ochorenia COVID-19,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie skupiny Svetovej banky a Medzinárodného menového fondu z 25. marca 2020 týkajúce sa výzvy na prijatie opatrení v súvislosti s dlhmi krajín Medzinárodného združenia pre rozvoj a na oznámenie ministrov financií a guvernérov centrálnych bánk krajín G20 z 15. apríla 2020, v ktorom sa oznamuje časovo obmedzené pozastavenie platieb dlhovej služby najchudobnejším krajinám, ktoré žiadajú o odklad splátok,
- so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN 74/270 z 2. apríla 2020 o globálnej solidarite v boji proti ochoreniu spôsobenému koronavírusom 2019 (COVID-19),
- so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN 74/274 z 20. apríla 2020 o medzinárodnej spolupráci s cieľom zabezpečiť globálny prístup k liekom, vakcínam a zdravotníckemu vybaveniu v boji proti ochoreniu COVID-19,
- so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 8. apríla 2020 o globálnej reakcii EÚ na ochorenie COVID-19 (JOIN(2020)0011),

- so zreteľom na medzinárodnú konferenciu darcov, ktorú zorganizovala EÚ spolu s WHO a ďalšími partnermi 4. mája 2020 a na ktorej sa vyzbierali počiatočné finančné prostriedky vo výške 7,4 miliardy EUR na naštartovanie celosvetovej výskumnej spolupráce,
- so zreteľom na návrh Komisie z 28. mája 2020 na nariadenie Rady, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po pandémii ochorenia COVID-19 (COM(2020)0441), v ktorom sa navrhuje prideliť prostriedky do výšky 5 miliárd EUR v cenách z roku 2018 na humanitárnu pomoc mimo Únie,
- so zreteľom na závery Rady z 8. júna 2020 s názvom Globálna reakcia „Tímu Európa“ na ochorenie COVID-19,
- so zreteľom na návrh obsiahnutý v návrhu záverov Rady z 10. júla 2020 poskytnúť 5 miliárd EUR na humanitárnu pomoc prostredníctvom Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI – Globálna Európa) v rámci nástroja NextGenerationEU,
- so zreteľom na návrh Rady obsiahnutý v návrhu záverov z 10. júla 2020, aby sa vymedzili jasné kritériá a spôsoby pridelovania prostriedkov z novej rezervy na solidaritu a núdzovú pomoc,
- so zreteľom na časť Globálneho plánu humanitárnej reakcie na ochorenie COVID-19 na rok 2020, ktorý vypracovala Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) pod názvom Riešenie dôsledkov ochorenia COVID-19 v potravinových krízach, apríl – december 2020,
- so zreteľom na článok Detského fondu OSN (ďalej len „UNICEF“) s názvom Ochrana najzraniteľnejších detí pred vplyvom koronavírusu: Program opatrení, ktorý bol uverejnený 3. apríla 2020 a aktualizovaný 21. septembra 2020,
- so zreteľom na správu Svetového potravinového programu (ďalej len „WFP“) z 29. septembra 2020 s názvom Globálna reakcia WFP na COVID-19,
- so zreteľom na správu informačnej siete o potravinovej bezpečnosti z 20. apríla 2020 s názvom Globálna správa o potravinových krízach 2020: Spoločná analýza v záujme lepších rozhodnutí,
- so zreteľom na správu Konferencie OSN pre obchod a rozvoj z 19. novembra 2020 s názvom Vplyv pandémie COVID-19 na obchod a rozvoj: prechod na nový normálny stav,
- so zreteľom na správu FAO, Medzinárodného fondu pre rozvoj poľnohospodárstva, UNICEF, WFP a WHO z roku 2020 s názvom Stav potravinovej bezpečnosti a výživy vo svete v roku 2020: Premena potravinových systémov pre cenovo dostupné zdravé stravovanie,
- so zreteľom na tematický dokument skupiny odborníkov na vysokej úrovni na potravinovú bezpečnosť a výživu Výboru pre svetovú potravinovú bezpečnosť (ďalej len „CFS“) zo septembra 2020 s názvom Vplyv ochorenia COVID-19 na potravinovú bezpečnosť a výživu: vypracovanie účinných politických reakcií na riešenie pandémie hladu a podvýživy,

- so zreteľom na rezolúciu Svetového zdravotníckeho zhromaždenia z 28. mája 2019 o vode, sanitácii a hygiene v zariadeniach zdravotnej starostlivosti,
- so zreteľom na správu koordinačnej rady Spoločného programu OSN pre HIV/AIDS (UNAIDS) o pokroku z 23. novembra 2020 s názvom COVID-19 a HIV: Správa o pokroku za rok 2020,
- so zreteľom na politickú deklaráciu OSN zo zasadnutia na vysokej úrovni o všeobecne dostupnej zdravotnej starostlivosti z 23. septembra 2019 s názvom Universal Health Coverage: Moving Together to Build a Healthier World (Všeobecne dostupná zdravotná starostlivosť: Budujme spoločne zdravší svet),
- so zreteľom na správu WHO z 15. októbra 2020 s názvom Globálna správa o tuberkulóze za rok 2020,
- so zreteľom na odporúčania vyplývajúce z konzultácií WHO o zoonózach z 5. mája 2004,
- so zreteľom na akčný plán EÚ pre rodovú rovnosť na roky 2021 – 2025 (GAP) III s názvom Ambiciózny program pre rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien v rámci vonkajšej činnosti EÚ,
- so zreteľom na politickú správu orgánu OSN Ženy z 9. apríla 2020 s názvom Vplyv pandémie ochorenia COVID-19 na ženy,
- so zreteľom na správu Populačného fondu OSN (ďalej len „UNFPA“) z 27. apríla 2020 s názvom Impact of the COVID-19 Pandemic on Family Planning and Ending Gender-based Violence, Female Genital Mutilation and Child Marriage (Vplyv pandémie ochorenia COVID-19 na plánovanie rodiny a odstránenie rodovo motivovaného násillia, mrzačenia ženských pohlavných orgánov a manželstva maloletých),
- so zreteľom na článok UNFPA z 28. apríla 2020 s názvom Millions more cases of violence, child marriage, female genital mutilation, unintended pregnancy expected due to the COVID-19 pandemic (Milióny ďalších prípadov násillia, manželstva maloletých, mrzačenia ženských pohlavných orgánov a neplánovaného tehotenstva očakávané v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19),
- so zreteľom na Medzinárodné zdravotné predpisy WHO z roku 2005,
- so zreteľom na nový Európsky konsenzus o rozvoji z roku 2018 s názvom Náš svet, naša dôstojnosť, naša budúcnosť,
- so zreteľom na Európsky konsenzus o humanitárnej pomoci z roku 2008,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 27. októbra 2015 o kríze v súvislosti s ebolou: dlhodobé ponaučenia do budúcnosti a ako posilniť systémy zdravotníctva v rozvojových krajinách, aby sa predišlo budúcej kríze¹,
- so zreteľom na štúdiu profesorky Sabine Oerteltovej-Prigioneovej z 27. mája 2020 s názvom The impact of sex and gender in the COVID-19 pandemic (Vplyv pohlavia a

¹ Ú. v. EÚ C 355, 20.10.2017, s. 2.

rodu počas pandémie COVID-19),

- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. apríla 2020 o koordinovanom postupe EÚ v boji proti pandémie ochorenia COVID-19 a jej dôsledkom¹,
 - so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na stanovisko Výboru pre kultúru a vzdelávanie,
 - so zreteľom na správu Výboru pre rozvoj (A9-0151/2021),
- A. keďže ochorenie COVID-19 je globálnou pandemiou, ktorá postihuje každú krajinu sveta;
- B. keďže podľa osobitnej správy Konferencie Organizácie Spojených národov pre obchod a rozvoj z roku 2020 s názvom Vplyv pandémie ochorenia COVID-19 na obchod a rozvoj: prechod na nový normálny stav narušenie spôsobené ochorením COVID-19 malo skutočné a neprimerané dôsledky pre zraniteľné a znevýhodnené nízkopríjmové domácnosti, migrantov, pracovníkov v neformálnom hospodárstve a často ženy, najmä v rozvojových krajinách, v ktorých obyvateľstvo nie je zabezpečené záchrannými sociálnymi sieťami a navyše je osobitne postihnuté prudko rastúcou nezamestnanosťou;
- C. keďže pandémia ochorenia COVID-19 zvýšila rodovo motivované násilie, manželstvá maloletých a existujúce nerovnosti, najmä pokiaľ ide o prístup k zdravotníckym službám vrátane služieb v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv (ďalej len „SRZP“), a už zvrátila určitý pokrok dosiahnutý v oblasti rodovej rovnosti v posledných desaťročiach;
- D. keďže humanitárna pomoc má vážny nedostatok finančných prostriedkov, čo sťažuje primerané riešenie dôsledkov pandémie ochorenia COVID-19 v rozvojových krajinách;
- E. keďže hospodárske a sociálne účinky pandémie ochorenia COVID-19 sú najvýraznejšie pociťované v rozvojových krajinách; keďže sa očakáva, že svetová extrémna chudoba v roku 2020 po prvýkrát za viac ako 20 rokov vzrastie, čo povedie k predaju aktív, zvýšeným pôžičkám a využívaniu úspor zraniteľnými osobami;
- F. keďže krátkodobá humanitárna pomoc sa musí kombinovať s podporou pri riešení existujúcich výziev, ako je bezpečnosť, chudoba, mier, demokracia a zmena klímy, s cieľom posilniť dlhodobú odolnosť;
- G. keďže miliónom utečencov na celom svete, ktorí často žijú v preľudnených utečeneckých táboroch alebo zberných strediskách, kde sa iba počet detí odhaduje na približne 3,7 milióna, hrozí neúmerne vysoké riziko nákazy;
- H. keďže pandémia ochorenia COVID-19 má obrovský vplyv na prístup k SRZP, najmä pre ženy a mladých ľudí, a to v dôsledku deprioritizácie a narušenia poskytovania služieb v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv, ako aj cestovných obmedzení a zmien správania zaisťujúceho udržanie zdravia; keďže potreba modernej antikoncepcie zostala v dôsledku ochorenia COVID-19 pre ďalších 49 miliónov žien

¹ Prijaté texty, P9_TA(2020)0054.

neuspokojená;

- I. keďže zmena klímy, neustála celosvetová strata biodiverzity a deštrukcia prirodzených biotopov výrazne zvyšujú riziko vzniku zoonotických ochorení; keďže pandémia ochorenia COVID-19 sa v žiadnom prípade nesmie využívať ako ospravedlnenie omeškania v riešení núdzovej situácie v oblasti klímy a životného prostredia; keďže po pandémii ochorenia COVID-19 je naliehavo potrebná ekologická a sociálna prestavba globálneho hospodárstva;
- J. keďže pandémia ochorenia COVID-19 výrazne zhoršila existujúce dlhové problémy rozvojových krajín, čím ešte viac ohrozila ich úsilie mobilizovať dostatočné zdroje na dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja a zároveň výrazne znížila globálne remitencie a priame zahraničné investície;
- K. keďže počas pandémie ochorenia COVID-19 tlak na systémy verejného zdravotníctva a opatrenia na obmedzenie pohybu ešte viac obmedzili prístup k službám sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv a keďže to ohrozuje zdravie žien;
- L. keďže podľa UNICEF bolo 1,6 miliardy detí a mladých ľudí na celom svete postihnutých zatvorením škôl, ktoré vyvrcholilo v roku 2020, pričom mnohí z nich doma nemajú prístup k internetu; keďže najmenej 24 miliónov študentov by mohlo v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 ukončiť školskú dochádzku;
- M. keďže pandémia ochorenia COVID-19 zvyšuje potreby komunit postihnutých extrémnymi poveternosťmi javmi, prírodnými katastrofami a zmenou klímy;
- N. keďže narušenie systémov vzdelávania a odbornej prípravy na celom svete spôsobené pandemiou ochorenia COVID-19 je v súčasných dejinách pravdepodobne bezprecedentné, pričom podľa UNESCO zatvorenie škôl a inštitúcií odbornej prípravy postihuje 94 % svetovej populácie študentov, čo predstavuje riziko trvalého vplyvu na dlhodobé vyhliadky mnohých mladých ľudí, najmä dievčat; keďže zatvorenie škôl v dôsledku pandémie pripravilo zraniteľné deti o školské stravovacie služby a služby spojené s výživou, ktoré sú nevyhnutné pre ich zdravie, v dôsledku čoho sa v roku 2020 zvýšil počet hladujúcich detí o 36 miliónov a zároveň sa zvýšilo ich vystavenie násiliu a zneužívaniu;
- O. keďže pandémia poukázala na nestabilitu globálnych dodávateľských reťazcov, najmä v potravinárstve a zdravotníctve, a zvýšila zraniteľnosť rozvojových krajín, ktoré sú od nich závislé; keďže pandémia predstavuje príležitosť na rozvoj udržateľnejších a odolnejších dodávateľských reťazcov, medzi ktoré patria regionálne hodnotové reťazce, a na posilnenie regionálnej integrácie; keďže potravinová neistota a podvýživa sú na vzostupe ako sekundárny účinok pandémie;
- P. keďže vzdelávanie zohráva kľúčovú úlohu pri prelomení cyklu chudoby a znižovaní nerovností; keďže zámerom cieľa udržateľného rozvoja č. 4 je zabezpečiť inkluzívne a spravodlivé kvalitné vzdelávanie a podporovať príležitosti celoživotného vzdelávania pre všetkých a keďže je to na dosiahnutie ďalších cieľov udržateľného rozvoja nevyhnutné; keďže príspevok kultúry k udržateľnému rozvoju sa zdôrazňuje vo viacerých cieľoch udržateľného rozvoja, najmä v cieľi č. 4;
- Q. keďže pandémia bude mať ničivé následky pre ľudí v krajinách s nedostatočne

financovanými systémami zdravotnej starostlivosti, najmä ženy a dievčatá, a pre ľudí žijúcich v krajinách postihnutých konfliktom; keďže v dôsledku pandémie sa do roku 2021 ocitne pod hranicou chudoby viac ako 47 miliónov žien a dievčat na celom svete;

- R. keďže hospodárske dôsledky opatrení prijatých na riešenie pandémie ochorenia COVID-19 v rozvojových krajinách prehĺbia existujúce nerovnosti a zraniteľnosti, a to aj ďalším oslabovaním zdravotníckej infraštruktúry, zhoršovaním potravinovej neistoty, prehľbovaním medzier vo vzdelávaní a zvyšovaním chudoby a sociálneho vylúčenia;
- S. keďže podľa správy WHO-UNICEF z decembra 2020 je približne 1,8 miliardy ľudí vystavených zvýšenému riziku nákazy ochorením COVID-19 a inými chorobami, pretože využívajú zdravotnícke zariadenia bez základných vodohospodárskych služieb alebo v takýchto zariadeniach pracujú;
- T. keďže pandémia ochorenia COVID-19 vážne ovplyvnila bežné programy imunizácie a iné základné zdravotnícke služby, čím sa ohrozujú životy;
- U. keďže podľa najnovších údajov z fondu UNFPA sa odhaduje, že oneskorenie alebo prerušenie komunitných osvetových programov a vzdelávania o škodlivých praktikách na celom svete povedie k ďalším dvom miliónom prípadov mrzačenia ženských pohlavných orgánov a k ďalším 13 miliónom manželstiev detí v nasledujúcom desaťročí v porovnaní s odhadmi z obdobia pred pandemiou;
- V. keďže obmedzenia pohybu majú obzvlášť závažný vplyv na osoby s telesným a duševným postihnutím;
- W. keďže lepšia koordinácia, spoločné využívanie kapacít a spolupráca sú v rámci medzinárodného úsilia potrebné na podporu efektívneho a odolného prepojenia medzi humanitárnou oblasťou, rozvojom a mierom;
- X. keďže pandémia ochorenia COVID-19 zhoršila porušovanie ľudských práv a stigmatizáciu a diskrimináciu ľudí žijúcich s HIV, LGBTI osôb a iných zraniteľných skupín, čo zdôrazňuje naliehavú potrebu, aby reakcie na ochorenie COVID-19 vychádzali z ľudských práv a rovnosti, ako ukazujú ponaučenia z reakcie na HIV; keďže kľúčovým skupinám obyvateľstva bol niekedy odopretý prístup k službám alebo boli predmetom diskriminačného presadzovania príkazov na obmedzenie pohybu v súvislosti s ochorením COVID-19;
- Y. keďže strednodobé dôsledky pandémie ochorenia COVID-19 budú mať pravdepodobne ničivý vplyv, zvrátia roky úspechov v oblasti rozvoja a budú si vyžadovať bezprecedentnú globálnu spoluprácu;
- Z. keďže kríza vyvolaná pandemiou urýchlila prechod na digitálnu technológiu a prechod na nové vzdelávacie nástroje, ako je dištančné učenie sa a zmiešané učenie;
- AA. keďže je nevyhnutné znovu uznať, že dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja a Parížskej dohody si vyžaduje investície do ľudského rozvoja a uplatňovanie prístupu založeného na právach, pričom je potrebné dodržiavať zásady účinnej rozvojovej spolupráce prijaté v Pusane;

Prístup Tím Európa

1. víta globálnu reakciu EÚ na pandémie ochorenia COVID-19, ktorá dokazuje jej ambíciu ujať sa vedenia a prejavíť solidaritu so všetkými partnerskými krajinami, a to aj s tými, ktoré sú postihnuté konfliktom a humanitárnymi krízami; poukazuje však na to, že finančné prostriedky, ktoré sú v súčasnosti dostupné, boli väčšinou presunuté z iných rozpočtových riadkov a že je potrebné riešiť problém prednostného čerpania pomoci; žiada, aby sa kritériá rozdeľovania prostriedkov aktualizovali podľa vplyvu pandémie v partnerských krajinách; žiada preto, aby sa zmobilizovali značné nové pružné finančné prostriedky na pomoc rozvojovým krajinám na celom svete v boji proti priamym a nepriamym dôsledkom pandémie ochorenia COVID-19 a pri riešení ich kritických potrieb v súvislosti s riadením zdravotníctva a epidemiologickým dohľadom; zdôrazňuje, že jedným z prvých krokov musí byť sprístupnenie bezpečných vakcín, terapií, vybavenia, liečby a diagnostiky na celom svete rýchlym, spravodlivým a cenovo dostupným spôsobom; zdôrazňuje, že je tiež dôležité, aby sa v prípade očkovacích látok uprednostnili zdravotníci a sociálni pracovníci, po ktorých nasledujú učitelia a iní kľúčoví pracovníci a ľudia, ktorým najviac hrozí vznik komplikácií súvisiacich s ochorením COVID-19; naliehavo vyzýva darcov, aby urýchlene zvýšili oficiálnu rozvojovú pomoc s cieľom dosiahnuť úroveň, ku ktorým sa zaviazali v minulosti, ale ktoré nikdy neboli poskytnuté;
2. v tejto súvislosti víta svetový nástroj COVAX na zabezpečenie spravodlivého a všeobecného prístupu k vakcínam proti ochoreniu COVID-19 a silnú podporu zo strany Tímu Európa, ktorý je najväčším darcom a doteraz vyčlenil na túto iniciatívu viac ako 850 miliónov EUR, zatiaľ čo krajiny EÚ a krajiny mimo EÚ už oznámili svoj zámer darovať svoj prebytok očkovacích látok prostredníctvom nástroja COVAX; víta oznámenie WHO, že celosvetové nasadenie do 91 oprávnených krajín sa začalo v prvom štvrtroku 2021 a že doteraz boli dodané dve miliardy dávok očkovacích látok; zdôrazňuje, že bezpečné vakcíny by s cieľom obmedziť pandémiu mali byť všeobecne k dispozícii, cenovo dostupné a ľahko prístupné pre všetkých; zdôrazňuje, že je potrebné uprednostniť zdravotnícky personál a najzraniteľnejšie osoby;
3. vyzýva Tím Európa, aby posilnil účinné mechanizmy na zabezpečenie súdržnosti politík v záujme udržateľného rozvoja tak, aby ich systematicky a efektívne využívali všetky inštitúcie EÚ a členské štáty; zdôrazňuje, že EÚ by mala vykonávať posúdenia vplyvu na udržateľnosť v každej oblasti politiky, a to aj pokiaľ ide o reakcie na pandémiu;
4. trvá na tom, že impulz, ktorý priniesol spoločný prístup Tím Európa z hľadiska spoločnej analýzy, spoločného plánovania a spoločného vykonávania, sa musí premietnuť do nového štandardu pre spoluprácu v oblasti humanitárnej pomoci a rozvojovej politiky, a to tak v právnych predpisoch, ako aj v praxi; domnieva sa, že EÚ by mala presadzovať myšlienku, že koordinácia by sa mala zvýšiť nielen medzi členskými štátmi, ale aj s darcovskými krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, s cieľom maximalizovať účinnosť a efektívnosť medzinárodnej spolupráce a humanitárnej pomoci; zdôrazňuje význam nástroja NDICI – Globálna Európa pri zabezpečovaní financovania ľudského rozvoja vrátane zdravia, výživy, vody, sanitácie a hygieny (WASH), sociálnej ochrany a ochrany detí a odvetvia vzdelávania; vyzýva EÚ a členské štáty, aby vo svojom spoločnom programovaní uprednostňovali ľudský rozvoj a zdravie; nabáda Komisiu, aby pružne využívala humanitárne a rozvojové nástroje v súlade s integrovaným prístupom založeným na spojitosti, najmä pokiaľ ide o financovanie a distribúciu očkovacích látok;
5. vyzýva darcov z EÚ, aby zabezpečili, že miestne organizácie občianskej spoločnosti a

medzinárodné mimovládne organizácie (ďalej len „MVO“) pôsobiace v prvej línii dostanú finančné prostriedky na vykonávanie programov a projektov zameraných na boj proti pandémie ochorenia COVID-19 a jej dôsledkom na úrovni Spoločenstva s cieľom zamerať sa na ľudí, na ktorých sa najviac zabudlo; zdôrazňuje, že vzhľadom na nedostatok dodatočných zdrojov na reakciu na ochorenie COVID-19 a na obnovu a vzhľadom na to, že väčšina finančných prostriedkov prúdi do geograficky vymedzených komponentov, je nevyhnutné zabezpečiť optimálnu komplementárnosť financovania EÚ;

Financovanie humanitárnej pomoci

6. varuje, že pandémia môže vyvolať humanitárnu krízu; je preto hlboko znepokojený nedostatočným financovaním rozpočtu EÚ na humanitárnu pomoc vzhľadom na to, že pandémia vyvolala dodatočné humanitárne potreby; požaduje jasné rozdelenie finančných prostriedkov z rezervy na solidaritu a núdzovú pomoc, ktoré by malo zabezpečiť vyvážené pokrytie jej záväzkov, a to takto: na vnútorné ani vonkajšie operácie sa nesmie vyčleniť viac ako 60 % ročnej sumy rezervy; každý rok k 1. októbru musí byť najmenej jedna štvrtina ročnej sumy na rok n k dispozícii na krytie potrieb, ktoré vzniknú do konca uvedeného roka; od 1. októbra sa môžu zostávajúce finančné prostriedky použiť na pokrytie potrieb, ktoré vzniknú do konca daného roka;
7. zdôrazňuje potrebu poskytnúť najzraniteľnejším skupinám obyvateľstva humanitárnu pomoc, ako je personál a zdravotnícke vybavenie vrátane osobných ochranných prostriedkov a testovacích súprav; v tejto súvislosti víta vytvorenie humanitárneho leteckého mosta Európskej únie v roku 2020;
8. naliehavo vyzýva EÚ a členské štáty, aby vyčlenili dodatočné finančné prostriedky krajinám, ktoré budú najviac postihnuté dôsledkami pandémie, s cieľom riešiť jej priame a nepriame dôsledky, a trvá na tom, že je potrebné urýchliť vykonávanie programov núdzovej potravinovej pomoci zameraných na tých, ktorí už pred krízou spôsobenou ochorením COVID-19 boli označení za zraniteľných, a zároveň presadzovať postupy na zníženie rizika prenosu;

Potravinová bezpečnosť

9. zdôrazňuje, že pandémia ohrozuje potravinovú bezpečnosť vo vidieckych, v mestských a prímestských prostrediach; zdôrazňuje, že pastiersky chov je ekologický a miestny spôsob výroby potravín šetrný k životnému prostrediu, a preto je súčasťou udržateľného potravinového systému; poukazuje na to, že pastieri sú obzvlášť zraniteľní, pokiaľ ide o narušenia potravinovej bezpečnosti a dôsledky zmeny klímy; považuje za nevyhnutné podporovať pastierov zaručením bezpečného prístupu na miestne trhy počas pandémie s cieľom zaistiť, aby mohli naďalej poskytovať miestnemu obyvateľstvu potraviny bohaté na bielkoviny, aby sa umožnila cezhraničná mobilita osôb a hospodárskych zvierat, aby ich stáda mali prístup k vode a pastvinám a aby mobilné komunitné zdravotné tímy v rámci prístupu „jedno zdravie“ monitorovali situáciu a vykonávali zásahy v jednotlivých prípadoch, ale v prípade potreby aj s cieľom zachovať verejné zdravie; požaduje prevody hotovosti pre pastierov s cieľom zabezpečiť pokrytie ich základných potrieb vrátane potravín a krmív, a žiada, aby sa v prípade potreby poskytla pomoc v podobe krmiva pre stáda ako súčasť podpory živobytia vo forme humanitárnej pomoci;
10. zdôrazňuje potrebu podporovať rodinné poľnohospodárske podniky a miestne malé a

stredné podniky, najmä v agropriemyselnom sektore, s cieľom zvýšiť potravinovú bezpečnosť a odolnosť;

11. zdôrazňuje, že je potrebné podporovať opatrenia agentúr OSN, najmä FAO a WFP, ako aj opatrenia Červeného kríža a Medzinárodného hnutia Červeného kríža a medzinárodných MVO zamerané na zmiernenie hladu, podvýživy a straty živobytia a na budovanie odolných potravinových systémov, napríklad tých, ktoré sú zamerané na zriadenie globálneho dátového nástroja na poskytovanie rýchlych informácií o humanitárnych potrebách, poskytovanie pomoci pri výrobe potravín a prístupu k potravinám, organizovanie prevodov hotovosti a poukazov alebo distribúcie potravín a školského stravovania, vytvorenie prepojení so systémami sociálnej ochrany reagujúcimi na náhle zmeny situácie, stabilizáciu potravinových systémov, zabezpečenie fungovania miestnych potravinových trhov, hodnotových reťazcov a systémov so zameraním na malých poľnohospodárov a malých rybárov vykonávaním sanitárnych opatrení s cieľom zabrániť prenosu ochorenia COVID-19 a reagovať na ďalšie krízy, hospodársky pokles a konflikty, ako napríklad na premnoženie koníka krdľového vo východnej Afrike; domnieva sa, že proces oživenia hospodárstva ponúka príležitosť na lepšiu integráciu malých poľnohospodárov a výrobcov na miestne a regionálne trhy a na rozvoj udržateľnejšieho živobytia; zdôrazňuje význam technológií a digitalizácie v tejto súvislosti ako prostriedku na uľahčenie znalostí o trhu a prístupu na trh a na rozšírenie malých podnikov prostredníctvom nástrojov, ako sú aplikácie mobilných peňazí;
12. zdôrazňuje, že do roku 2050 bude potrebné zabezpečiť bezpečné a cenovo dostupné potraviny pre svetové obyvateľstvo, ktoré bude predstavovať približne 10 miliárd ľudí, a zároveň zabezpečiť dôstojné zamestnanie a živobytie v celom potravinovom hodnotovom reťazci, chrániť najzraniteľnejšie osoby vo vidieckych oblastiach vrátane pôvodného obyvateľstva, migrantov a neformálnych pracovníkov a pracovníkov *ad hoc* a bojovať proti extrémnej nestálosti cien potravín na vnútroštátnych a medzinárodných potravinových trhoch; uznáva kľúčovú úlohu výživy pri posilňovaní odolnosti; požaduje integrovanejší prístup k prevencii, diagnostikovaniu a riešeniu hladu a podvýživy v humanitárnych aj rozvojových reakciách, najmä v krajinách, ktoré sú najviac ohrozené zmenou klímy; zdôrazňuje, že je nevyhnutné rozvíjať miestne poľnohospodárstvo pre miestnu spotrebu s cieľom obmedziť závislosť rozvojových krajín od dovozu a vývozu a možné narušenia v rámci potravinového reťazca; zdôrazňuje, že dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja č. 1 a 2 si vyžaduje interdisciplinárny prístup s cieľom prepracovať spôsob výroby, spracovania a spotreby potravín a obchodovania s nimi; v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu holistickej transformácie na urýchlenie spravodlivých, bezpečných a zdravých potravinových systémov, pričom sa samit OSN o potravinových systémoch v roku 2021 považuje za zlomový bod, z ktorého sa má lepšie vychádzať pri obnove po kríze spôsobenej ochorením COVID-19; vyzýva EÚ, aby podporovala udržateľnosť v rámci potravinových dodávateľských reťazcov, od výroby po spotrebu, v súlade s Európskou zelenou dohodou a stratégiou z farmy na stôl;
13. zdôrazňuje, že pandémia ochorenia COVID-19 zhoršuje už aj tak veľmi vážny problém potravinovej neistoty vo východnej Afrike a na Blízkom východe spôsobený inváziou koníkov krdľových, keďže obmedzenia oddiaľujú dodávku pesticídov a zariadení na potlačenie koníka krdľového; zdôrazňuje potrebu intenzívnejšej spolupráce s cieľom pomôcť krajinám východnej Afriky a Blízkeho východu vyrovnat' sa so stratou úrody;
14. poukazuje na to, že rôzne globálne záťaž, ako sú rýchly populačný rast, zmena klímy,

nedostatok prírodných zdrojov a meniace sa modely spotreby, obmedzujú schopnosť našich potravinových systémov zabezpečiť potravinovú bezpečnosť a dostupnosť potravín sociálne a environmentálne udržateľným spôsobom pre všetkých;

15. zdôrazňuje, že je potrebné prijať dostatočné opatrenia na zlepšenie súčasnej situácie v afrických krajinách, ktoré čelia rýchlemu rastu obyvateľstva spojenému s neistotou, či ich poľnohospodárske odvetvia sú schopné zabezpečiť výrobu potravín a vykonávať opatrenia na prispôbenie sa zmene klímy;
16. domnieva sa, že obmedzenia dostupnosti pôdy, degradácia pôdy, nedostatok vody a obmedzenia vo výrobe potravín sú vážnymi prekážkami zvyšovania ponuky a produktivity poľnohospodárstva, ktoré súvisia so sociálno-ekonomickou a s inštitucionálnou neistotou v rozvojových krajinách;

Chudoba a sociálna ochrana

17. zdôrazňuje, že sa očakáva, že extrémna chudoba vo svete v roku 2020 po prvý krát za viac ako 20 rokov dramaticky narastie, najmä v prípade detí, keďže pandémia ochorenia COVID-19 znásobí silu konfliktov, zlú správu vecí verejných a zmenu klímy a mimoriadne výrazne postihne ženy a dievčatá (očakáva sa, že do roku 2021 bude žiť ďalších 47 miliónov ľudí v extrémnej chudobe), neformálnych a migrujúcich pracovníkov (ktorí predstavujú jednu štvrtinu celosvetovej pracovnej sily), odvetvie cestovného ruchu a hospodárstva Latinskej Ameriky, Karibiku a Afriky; zdôrazňuje, že v kontexte tejto extrémnej krízy je dôležitá všeobecná sociálna ochrana a sociálny dialóg; žiada Komisiu, aby spolu s partnerskými krajinami navrhla stratégie na oživenie hospodárstva, tvorbu pracovných miest a zlepšenie systémov sociálneho zabezpečenia, pričom sa podporí rozšírenie sociálnej ochrany na neformálnych pracovníkov vo vidieckych sektoroch;
18. zdôrazňuje skutočnosť, že najviac postihnuté pandémiou sú najzraniteľnejšie osoby, najmä utečenci, vnútorne vysídlené osoby a migranti v neistých situáciách, ktorí čelia trom krízam: zdravotná kríza, sociálno-ekonomická kríza a kríza v oblasti ochrany; zdôrazňuje, že migrujúce deti sú obzvlášť zraniteľné z dôvodu svojho obmedzeného prístupu k základným službám vrátane WASH a k službám vzdelávania a zdravotnej a inej starostlivosti, čo vážne ohrozuje vývoj, budúcnosť a zdravie týchto detí;
19. zdôrazňuje skutočnosť, že dôsledky vypuknutia pandémie ochorenia COVID-19 neprimerane postihujú najchudobnejších a ľudí v najviac znevýhodnených, marginalizovaných a nechránených sociálnych kategóriách vrátane osôb s telesným a duševným postihnutím, osôb s chronickými zdravotnými problémami, osôb s problémami duševného zdravia a starších osôb, ktoré už majú obmedzený alebo nemajú žiadny prístup k základnej hygiene a liečbe v súvislosti so svojimi potrebami zdravotnej starostlivosti a ktoré sa stali v dôsledku pandémie ešte zraniteľnejšími;

Utečenci a vysídlené osoby

20. naliehavo vyzýva Komisiu, aby sa zaoberala osobitnými potrebami utečencov, migrantov a vnútorne vysídlených osôb a presadzovala hlavnú zásadu sietí verejného zdravia, podľa ktorej sa na nikoho nesmie zabudnúť, a aby sa nevytvárali prekážky pre priamy kontakt humanitárnych pracovníkov v prvej línii s tými, ktorým pomáhajú; so znepokojením pripomína, že utečenci, migranti a vnútorne vysídlené osoby patria medzi najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva postihnuté touto zdravotnou krízou, pretože

často čelia neistejším životným podmienkam a zvyčajne čelia väčším prekážkam v prístupe k základným zdravotníckym službám než miestne obyvateľstvo; zdôrazňuje, že je absolútne nevyhnutné, aby mali všetky dotknuté osoby rovnaký prístup k liečbe ochorenia COVID-19 a iným zdravotníckym službám a programom záchranej siete bez ohľadu na svoju štátnu príslušnosť, právne postavenie, pôvod, pohlavie, sexuálnu orientáciu, rodovú identitu alebo akúkoľvek inú charakteristiku; zdôrazňuje, že je dôležité podporovať utečencov a vnútorne vysídlené osoby pri riešení neprimeraných sociálno-ekonomických dôsledkov pandémie posilnením podpory živobytia a činností vytvárajúcich príjmy, ako aj ich prístupu k bezpečnosti; zdôrazňuje, že politiky EÚ by sa mali usilovať o podporu ich prístupu k zamestnaniu, vzdelaniu a občianskej dokumentácii; naliehavo vyzýva EÚ a členské štáty, aby vytvorili podmienky pre deti a mladých ľudí v utečeneckých táboroch, aby mali prístup k vzdelávaniu vrátane možností dištančného vzdelávania, najmä pokiaľ ide o základné vzdelávanie;

Posilnenie sektora zdravotníctva

21. zdôrazňuje, že pandémia ochorenia COVID-19 zhoršila pretrvávajúci problém nedostatku liekov na celom svete, čo má akútne dôsledky v rozvojových krajinách; zdôrazňuje, že rozvojová pomoc by sa mala v prvom rade zamerať na zabezpečenie „horizontálneho“ pokrytia systémom univerzálnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom holistického prístupu založeného na právach, ktorý zahŕňa okrem iného plné zohľadnenie viacrozmernej povahy zdravia (s úzkym prepojením na rodovú rovnosť, potravinovú bezpečnosť a výživu, vodu a sanitáciu, vzdelávanie a chudobu); požaduje najmä revíziu navrhovaných alebo existujúcich stratégií a partnerstiev s cieľom ďalej posilňovať a podporovať verejné systémy zdravotnej starostlivosti v partnerských krajinách, najmä pokiaľ ide o pripravenosť na pandémiu a organizáciu a riadenie systémov zdravotnej starostlivosti vrátane poskytovania všeobecnej zdravotnej starostlivosti, očkovania, monitorovania zdravotného stavu a informovania o zdraví (a to aj dohľadu nad chorobami), odbornej prípravy, náboru a udržania zdravotníckeho personálu, diagnostických kapacít a dodávok liekov;
22. pripomína, že pri posilňovaní systémov zdravotnej starostlivosti by sa nemali zohľadňovať výlučne epidemiologické účinky pandémie ochorenia COVID-19 na partnerské krajiny, ale mali by sa zväziť aj faktory, ako je potreba zvládať zvýšenú podvýživu spôsobenú narušením potravinových dodávateľských reťazcov alebo psychologický vplyv opatrení na zmiernenie pandémie ochorenia COVID-19;
23. pripomína Komisii, že etablované partnerské organizácie EÚ, ako je Globálny fond, poskytujú cennú pomoc pri rýchlom obstarávaní a nasadzovaní osobných ochranných prostriedkov, diagnostiky a liečebných postupov v súvislosti s ochorením COVID-19, pričom zohrávajú kľúčovú úlohu pri budovaní a posilňovaní zdravotníckych systémov a poskytovaní darcov;
24. zdôrazňuje potrebu čo najskôr zrealizovať programy rutínnej imunizácie a zabezpečiť obnovenie poskytovania iných základných zdravotníckych služieb; požaduje primerané financovanie iniciatív, ako sú Globálna aliancia pre vakcíny a imunizáciu (Gavi) a Koalícia pre inovácie v oblasti pripravenosti na epidémiu (CEPI); vyjadruje znepokojenie nad externalizovaným, roztriešteným globálnym systémom riadenia vakcín, ktorý viedol skôr ku konkurencii v oblasti vakcín, diagnostiky a liečby než k spolupráci; naliehavo vyzýva EÚ a členské štáty, aby viedli výzvy na rovnaký a cenovo dostupný prístup k očkovacím látkam na celom svete na základe zásady globálnej

- solidarity; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že globálna odpoveď na pandémiu ochorenia COVID-19 neohrozí financovanie EÚ pre iné zásadne dôležité programy v oblasti zdravia, medzi ktoré patrí aj balík minimálnych počiatkových služieb v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a programy zamerané na zdravie žien a tehotných žien; naliehavo vyzýva členské štáty a Komisiu, aby naďalej podporovali partnerské krajiny pri poskytovaní služieb súvisiacich so sexuálnym a s reprodukčným zdravím a právami (SRZP) a zároveň zaistili bezpečnosť komunit a zdravotníckych pracovníkov;
25. zdôrazňuje, že je dôležité uplatňovať kľúčové ponaučenia z predchádzajúcich kríz v oblasti zdravia, ako je epidémia eboly; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam spolupráce s vedúcimi predstaviteľmi komunit s cieľom šíriť kľúčové posolstvá v oblasti verejného zdravia a mobilizovať spoločnosti; zdôrazňuje rozhodujúcu úlohu, ktorú zohrávajú organizácie občianskej spoločnosti a vnútroštátne a medzinárodné mimovládne organizácie pri poskytovaní zdravotníckych služieb najchudobnejším komunitám; uznáva, že takéto organizácie budú kľúčovými partnermi pri distribúcii očkovacích látok proti ochoreniu COVID-19; vyzýva EÚ, aby podporovala budovanie kapacít týchto organizácií;
 26. zdôrazňuje úlohu vzdelávania v oblasti zdravia pri prevencii a zmiernení vplyvu pandémie a pri pripravenosti na budúce núdzové situácie v oblasti verejného zdravia; zdôrazňuje prínosy športu pri riešení dôsledkov dlhšie trvajúceho obmedzenia pohybu a zatvárania škôl na fyzické a duševné zdravie;
 27. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa zaviazali, že očkovacie látky a liečba proti pandémii sa stanú celosvetovým verejným statkom dostupným pre všetkých;
 28. zdôrazňuje, že kontinuita základných zdravotníckych služieb vrátane výživy je v rámci reakcie na ochorenie COVID-19 a zotavenia sa z tejto choroby potrebná; zdôrazňuje, že kvalitné stravovacie služby by sa mali poskytovať ako súčasť primárnej zdravotnej starostlivosti vrátane prevencie, posudzovania, diagnostiky a liečby všetkých foriem podvýživy; uznáva úlohu komunitných zdravotníckych pracovníkov ako pracovníkov v prvej línii, ktorých treba podporovať, a to aj prostredníctvom odbornej prípravy;
 29. zdôrazňuje, že výskum a inovácie majú kľúčový význam v globálnej reakcii na ochorenie COVID-19 a umožňujú vývoj naliehavo potrebných liečebných prípravkov, vakcín a diagnostiky; zdôrazňuje, že činnosti v oblasti výskumu a inovácií sa musia orientovať na nástroje, ktoré fungujú v prostredí s nízkymi zdrojmi, aby sa umožnila skutočne globálna reakcia; zdôrazňuje, že podobné úsilie je potrebné na riešenie existujúcich rozdielov vo výskume a produktoch v záujme boja proti iným epidémiám, najmä chorobám súvisiacim s chudobou a zanedbávaným chorobám, ktoré postihujú miliardy ľudí na celom svete, ale v prípade ktorých sa ponúkajú len obmedzené trhové stimuly pre investície súkromného sektora, a s cieľom ukončiť závislosť od bohatších krajín, pokiaľ ide o ich výskum chorôb, ktoré sa ich nemusia priamo týkať; vyzýva preto EÚ a jej členské štáty, aby zvýšili príležitosti na nadnárodnú spoluprácu medzi výskumnými pracovníkmi a podporovali rozvoj ľudského potenciálu v oblasti výskumu v partnerských krajinách s osobitným zameraním na ženy;
 30. podporuje dôležitú prácu WHO a poukazuje na jej ústrednú úlohu ako vedúceho a koordinačného orgánu reakcie na ochorenie COVID-19, ale zároveň uznáva, že po zvládnutí tejto akútnej krízy bude potrebné zreformovať ju, pričom sa reformujú okrem iného aj Medzinárodné zdravotné predpisy;
 31. zdôrazňuje, že je potrebné prijať naliehavé opatrenia, zvýšiť financovanie a zlepšiť

koordináciu reakcií v súvislosti so správaním a s postupmi v oblasti hygieny ako jedno z najdôležitejších obranných opatrení na prevenciu, zamedzenie šírenia a liečbu ochorenia COVID-19; zdôrazňuje potrebu spoľahlivých dodávok čistej vody na zachovanie čistoty domovov a škôl, ako aj zdravotníckych zariadení, a zdôrazňuje význam prístupu k bezpečnej vode, sanitácii a hygienickej infraštruktúre, službám a komoditám, pretože sú kľúčové pre budovanie odolnosti voči budúcim epidémiám chorôb; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby výrazne zvýšili svoje financovanie pre WASH v rámci svojej reakcie ochorenie na COVID-19 a posilnili globálnu odolnosť voči budúcim krízam;

32. vyzdvihuje kľúčovú úlohu, ktorú zohrávajú organizácie vedené komunitou a organizácie občianskej spoločnosti pri poskytovaní zdravotníckych služieb najviac marginalizovaným komunitám a komunitám s nedostatočnými službami; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila politickú, finančnú a technickú podporu pre organizácie občianskej spoločnosti poskytujúce komunitné služby s cieľom zabezpečiť, aby tí, ktorí nemôžu ísť do zdravotníckych kliník, mali prístup k prispôbeným a primeraným službám;
33. zdôrazňuje, že spravodlivejšia distribúcia očkovacích látok na celom svete je nevyhnutná na účinný boj proti šíreniu ochorenia COVID-19 a jeho mutácii; takisto pripomína, že zdravotnícke vybavenie potrebné pre ochorenie COVID-19 by malo byť cenovo dostupné, bezpečné, účinné, ľahko použiteľné a univerzálne dostupné a malo by sa považovať za celosvetový verejný statok;

Ľudské práva, riadenie a demokracia

34. vyjadruje znepokojenie nad tým, že od začiatku krízy spôsobenej ochorením COVID-19 mnohé vlády využili núdzovú situáciu ako dôvod na obmedzenie demokratických procesov a občianskeho priestoru vrátane obmedzenia prístupu k humanitárnej pomoci a na utláčanie menšín; odsudzuje najmä cenzúru, zatýkanie a zastrasovanie novinárov, predstaviteľov opozície, zdravotníckych pracovníkov a iných osoby za kritizovanie vlád vrátane ich krízového riadenia; všeobecnejšie upozorňuje na rastúci negatívny vplyv ochorenia COVID-19 na všetky ľudské práva, demokraciu a právny štát, a preto vyzýva na posilnenie pomoci, politického dialógu a podpory pre občiansku spoločnosť a budovanie inštitúcií vo všetkých týchto oblastiach s osobitným dôrazom na obhajcov ľudských práv a aktivistov občianskej spoločnosti;
35. konštatuje, že výskum na celom svete naznačuje, že stigmatizácia a diskriminácia naďalej ovplyvňujú ľudí žijúcich s HIV, najmä kľúčové skupiny obyvateľstva a zraniteľné skupiny; pripomína závery UNAIDS, že ľudia a skupiny spojené s ochorením COVID-19 sa takisto stretli s negatívnym vnímaním a negatívnymi krokmi; zdôrazňuje, že zraniteľné a marginalizované obyvateľstvo je aj naďalej stigmatizované, ako sú ľudia žijúci v chudobe, bezdomovci, utečenci, migranti, sexuálni pracovníci, osoby užívajúce drogy a lesby, gejovia, bisexuálne, transrodové a intersexuálne osoby, a to aj prelínaním HIV a ochorenie COVID-19;
36. zdôrazňuje, že dôsledky kombinácie zdravotnej pandémie a celosvetovej recesie vážne oslabia schopnosť rozvojových krajín, najmä najmenej rozvinutých krajín, dosiahnuť ciele udržateľného rozvoja; pripomína výzvu OSN na prijatie balíka týkajúceho sa krízy spôsobenej ochorením COVID-19 vo výške 2,5 bilióna USD pre rozvojové krajiny, ktoré čelia bezprecedentným hospodárskym škodám v dôsledku krízy spôsobenej ochorením COVID-19; požaduje ďalekosiahlu politickú reakciu založenú na základnej

zásade Agendy 2030, a to na nikoho nezabudnúť;

37. zdôrazňuje, že výnimočný stav má negatívny vplyv na ľudské práva a základné slobody, a preto musí byť vždy časovo obmedzený, riadne odôvodnený demokratickými a právnymi postupmi a primeraný mimoriadnej situácii pri súčasnom rešpektovaní ústavného poriadku a medzinárodného práva v oblasti ľudských práv; trvá na tom, že núdzové zdravotné situácie by sa nikdy nemali používať ako zámienka na oslabenie právneho štátu, demokratických inštitúcií, demokratickej zodpovednosti alebo súdneho preskúmania;
38. je znepokojený násilnými útokmi na humanitárny a zdravotnícky personál a zariadenia, ako aj byrokratickými prekážkami, ako sú nejasné, meniace sa požiadavky na získanie prístupu alebo obmedzenia počtu zamestnancov a vozidiel v partnerských krajinách; zdôrazňuje, že je dôležité pokračovať v riešení týchto útokov a prekážok na diplomatickej aj politickej úrovni;
39. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali parlamenty, keďže naďalej zohrávajú aktívnu úlohu pri kontrole vládnych opatrení na obmedzenie pandémie COVID-19 a pri posudzovaní vplyvu opatrení v oblasti verejného zdravia na ľudské práva; zdôrazňuje, že odvetvie zdravotníctva je v mnohých krajinách náchylné na korupciu a je potrebné posilniť zodpovednosť a dohľad;
40. poukazuje na mimoriadne závažné dôsledky zákazov vychádzania v súvislosti s ochorením COVID-19 a na vedľajšie škody, ktoré utrpeli ženy, dievčatá a deti, najmä na nárast rodovo motivovaného násillia vrátane mrzačenia ženských pohlavných orgánov, zvýšený výskyt manželstiev maloletých, predčasné a neželané tehotenstvá a obmedzený prístup k zdravotníckym službám vrátane služieb v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv, ale aj na vystavenie žien ochoreniu COVID-19 z dôvodu ich neúmerneho vysokého zastúpenia v celosvetovej pracovnej sile v zdravotníctve; konštatuje, že v mnohých partnerských krajinách sú ženy zamestnané vo feminizovaných odvetviach, ako je odevný priemysel, ktoré boli ťažko zasiahnuté; zdôrazňuje, že je potrebné, aby nástroj NDICI – Globálna Európa stimuloval pokrízové príležitosti pre zamestnanosť žien; požaduje opatrenia na kompenzáciu neprimeranej záťaže, ktorú znášajú ženy, a akéhokoľvek prípadného zhoršenia stavu v oblasti bezpečnosti, zdravia, emancipácie, ekonomickej nezávislosti a posilnenia postavenia, ako aj vzdelávania, a to prostredníctvom osobitných programov, ako je iniciatíva Spotlight a akčný plán pre rodovú rovnosť III, a zmenou zamerania európskej podpory; žiada, aby sa zintenzívnilo úsilie o lepšiu prevenciu a riešenie domáceho násillia; požaduje, aby sa ženy zmysluplne zúčastňovali na prijímaní rozhodnutí, ktoré ovplyvňujú ich zdravie a pracovný život; zdôrazňuje, že treba zahrnúť rodové hľadisko do reakcie EÚ na ochorenie COVID-19, presadzovať inkluzívne rozhodovacie orgány a zhromažďovať údaje rozčlenené podľa pohlavia a veku na účely rodovej analýzy;
41. pripomína, že hospodárske a sociálne účinky pandémie neprimerane postihujú ženy a hrozí, že sa zvrátia desaťročia pokroku v oblasti rodovej rovnosti a posilnenia postavenia žien; naliehavo vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby v záujme riešenia tejto výzvy a zabezpečenia trvalého oživenia zlepšili svoju vonkajšiu podporu činnostiam zameraným na posilnenie hlasu a účasti žien na rozhodovacích procesoch, zlepšenie vzdelávania a odbornej prípravy žien, odstránenie diskriminácie v prístupe k úverom a prijatie zákonov proti rodovo motivovanému násilliu;

Dlhová služba a zdravé rozpočty

42. víta dočasné pozastavenie platieb dlhovej služby pre najchudobnejšie krajiny, ktoré oznámila skupina G20, a pripája sa k výzve adresovanej súkromným veriteľom a štátom vlastneným komerčným bankám, aby nasledovali tento príklad; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali úplné vykonávanie iniciatívy G20 na pozastavenie dlhovej služby (ďalej len „DSSI“) a nového spoločného rámca skupiny G20 pre zaobchádzanie s dlhmi nad rámec DSSI; zdôrazňuje, že rozsah hospodárskej a sociálnej krízy v rozvojovom svete si vyžaduje hlbšie a ďalekosiahlejšie opatrenia, a nabáda Komisiu, aby podporovala medzinárodné úsilie v tejto oblasti; domnieva sa, že úroky ušetrené vďaka tomuto pozastaveniu by sa mali radšej investovať do sektora zdravotníctva, ktorý je v rozvojových krajinách často veľmi slabo financovaný; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali aj iniciatívy na medzinárodnej úrovni, ktorými sa navrhujú pružné mechanizmy znižovania dlhu spojené s vytvorením finančných prostriedkov druhej zmluvnej strany v miestnej mene na podporu investícií zameraných na dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja;
43. zdôrazňuje, že mnohé rozvojové krajiny už pred pandemiou zaznamenali značnú úroveň dlhu, čo bránilo primeraným investíciám do predchádzania krízam, systémov zdravotnej starostlivosti a sociálnej ochrany; zdôrazňuje, že je dôležité prioritne riešiť udržateľnosť dlhu v partnerských krajinách; vyzýva Komisiu, aby prijala nové iniciatívy na riešenie problémov nezákonných finančných tokov, daňových únikov a daňových podvodov s cieľom vylepšiť základy dane rozvojových krajín; naliehavo vyzýva EÚ, aby na tento účel zabezpečila, aby jej dohody o obchode, dvojitom zdanení a investíciách boli v súlade s cieľom mobilizácie domácich zdrojov krajín AKT a aby sa premietli do konkrétnych a udržateľných výsledkov v oblasti rozvoja v súlade so zásadou súdržnosti politík v záujme rozvoja, ako je zakotvená v článku 208 Lisabonskej zmluvy; v širšom zmysle vyzýva na zriadenie globálneho daňového orgánu na úrovni OSN, ktorý by pomáhal koordinovať daňové politiky; okrem toho žiada, aby sa rozpočtová podpora zameriavala na všeobecné základné služby, najmä prístup k základným zdravotníckym a sanitárnym službám a službám zásobovania vodou, a na odolnosť;
44. vyzýva Komisiu, aby zvážila väčšiu podporu pre najzraniteľnejšie krajiny pri zvládaní pandémie ochorenia COVID-19 a zabezpečila prístup k zdravotnej starostlivosti bez toho, aby sa zanedbávali existujúce výzvy, ako je extrémna chudoba, bezpečnosť, prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a pracovným miestam, demokracia, rovnaké príležitosti a zmena klímy;
45. zdôrazňuje, že znížený prílev remitencií do rozvojových krajín zhorší životné podmienky domácností, ktoré sa spoliehajú na tento zdroj príjmu na financovanie spotreby tovaru a služieb, ako sú potraviny, zdravotná starostlivosť a vzdelávanie; naliehavo preto vyzýva EÚ a komunitu darcov, aby podnikli rozhodné kroky na splnenie svojho sľubu prispieť k zníženiu nákladov na poplatky za remitencie takmer na nulu a aspoň na 3 %, ako sa požaduje v ciele udržateľného rozvoja č. 10;

Vzdelávanie a digitalizácia

46. zdôrazňuje skutočnosť, že nebývalý počet žiakov zmeškal v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 celé mesiace školskej dochádzky, čo je veľkým krokom späť z hľadiska úsilia v sektore vzdelávania, najmä pokiaľ ide o vzdelávanie žien, dievčat a vysídlených osôb; naliehavo vyzýva vlády, aby v boji proti pandémie využili

zatvorenie škôl len ako krajné opatrenie; podporuje pokračovanie a prioritizáciu investícií do vzdelávania v núdzových a iných humanitárnych situáciách; žiada, aby vzdelávanie zostalo prioritou výdavkov v rozvojovej politike EÚ a aby sa venovala náležitá pozornosť sociálnej a kultúrnej funkcii škôl; v tejto súvislosti naliehavo vyzýva vlády, aby uprednostnili podporu najviac marginalizovaných detí a ich rodín, keďže hospodárske a sociálne nerovnosti sú úzko spojené s predčasným ukončením školskej dochádzky a so slabou výkonnosťou od raného detstva, čo ohrozuje vyhliadky na zamestnateľnosť počas celého obdobia dospelosti; zdôrazňuje, že najviac ohrozené deti, najmä deti so zdravotným postihnutím a deti žijúce v oblastiach postihnutých konfliktom, sú touto pandémiou najviac zasiahnuté; odporúča, aby EÚ podporovala opatrenia organizácie UNICEF a aby sa krajiny EÚ navzájom informovali o svojich prístupoch k zabezpečeniu vzdelávania aj v čase krízy, a vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby vo svojich medzinárodných podporných programoch využívali potenciál dištančného (aplikácie offline, rádio, televízia, tlačené materiály) a digitálneho vzdelávania, tak aby žiadne dieťa nezostalo bez vzdelania; podporuje preto otvorený, bezpečný a cenovo dostupný prístup k internetu (vrátane mobilných údajov) a rovnaký prístup k digitálnym technológiám, ich používanie a tvorbu s cieľom preklenúť digitálnu priepasť vrátane rozdielov v digitálnej oblasti podľa pohlavia a veku a zahrnúť tých, ktorí sú v dôsledku digitálnej transformácie znevýhodnení alebo marginalizovaní;

47. žiada, aby sa kultúra vzhľadom na svoju vnútornú hodnotu považovala spolu so sociálnym, hospodárskym a environmentálnym rozmerom za štvrtý samostatný, prierezový pilier udržateľného rozvoja; vyzýva EÚ, aby začlenila kultúrnu udržateľnosť na všetkých úrovniach rozvojovej spolupráce a systematicky začleňovala kultúrny rozmer do rokovaní o dohodách o pridružení a do celého súboru svojich nástrojov v oblasti vonkajších vzťahov a zahraničnej politiky;
48. zdôrazňuje význam celoživotného vzdelávania a rekvalifikácie, a to aj z dlhodobého hľadiska po pandémii ochorenia COVID-19, keďže sa stane nielen bežnou praxou, ale aj nevyhnutnou požiadavkou pre pracujúcich občanov vzhľadom na to, ako rýchlo sa technológie vyvíjajú;
49. poukazuje na potrebu poskytovať podporu a uznanie učiteľom, ktorých kľúčová úloha vo vzdelávaní a pri budovaní aktívneho občianstva je ešte viac zdôraznená pandémiou; zdôrazňuje, že je potrebné investovať do odbornej prípravy učiteľov s cieľom primerane pripraviť učiteľov na nové modely vzdelávania, ako je elektronické učenie sa a zmiešané učenie, čo sa vyžaduje s cieľom zabezpečiť nepretržité vzdelávanie v prípade, keď je prezenčné vzdelávanie ohrozené;
50. zdôrazňuje úlohu nezávislých médií pri podpore kultúrnej rozmanitosti a medzikultúrnych kompetencií a potrebu posilnenia týchto médií ako zdroja dôveryhodných informácií, najmä v čase krízy a neistoty;
51. upriamuje pozornosť na to, že pandémia má závažný dosah na kultúrny a kreatívny priemysel, lokality svetového dedičstva, nehmotné kultúrne dedičstvo a cestovný ruch týkajúci sa kultúrneho dedičstva na celom svete, najmä v najmenej rozvinutých krajinách, kde sú tieto odvetvia obzvlášť krehké; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby týmto odvetviám poskytli finančnú pomoc v rámci rozvojovej spolupráce prostredníctvom vyhradených finančných prostriedkov s tematickými a geografickými prioritami, ako aj technickú pomoc vrátane iniciatív digitálnej podpory na zmiernenie negatívnych vplyvov opatrení na obmedzenie pohybu, a aby využívali synergie medzi

miestnymi samosprávami, kultúrnymi organizáciami a mimovládnyimi organizáciami na jednej strane a delegáciami EÚ a zahraničnými pobočkami kultúrnych inštitúcií členských štátov na druhej strane;

52. pripomína, že podiel vzdelávania na celkovej rozvojovej pomoci za posledné desaťročie neustále klesá; vyzýva členské štáty, aby investovali 10 % svojej oficiálnej rozvojovej pomoci do vzdelávania do roku 2024 a 15 % do roku 2030 vrátane investícií do digitálneho vzdelávania, infraštruktúry a pripojiteľnosti s cieľom riešiť digitálnu priepasť, ktorá zhoršuje sociálno-ekonomické znevýhodnenie;

Odolnosť

53. zdôrazňuje význam výmeny najlepších postupov s partnerskými krajinami a pomoci partnerským krajinám (vrátane budovania kapacít ich miestnej a regionálnej správy) a výmeny najlepších postupov s miestnymi organizáciami občianskej spoločnosti a pomoci týmto organizáciám pri identifikácii zraniteľných miest a budovaní mechanizmov prevencie a reakcie na krízu, ako aj pri ochrane kritickej infraštruktúry s cieľom lepšie zvládať budúce systémové otrasy všetkých druhov; okrem toho zdôrazňuje, že je dôležité prijať prístup „jedno zdravie“ od ústrednej vlády nadol až po úroveň komunity s cieľom predchádzať zoonózam alebo bojovať proti nim;
54. je znepokojený tým, že v dôsledku zmien, ktoré priniesla zmena klímy, extrémne výkyvy počasia prispievajú k ťažkostiam spojeným s krízou spôsobenou ochorením COVID-19, čo vystaví hospodárstva, fungovanie štátov a poskytovanie humanitárnej pomoci ďalšiemu tlaku; žiada preto, aby stratégia obnovy plnila ciele Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a Parížskej dohody o zmene klímy; okrem toho sa domnieva, že hospodárske stimulačné opatrenia by mali pripraviť pôdu pre budúcnosť s nulovými emisiami uhlíka a s odolnosťou voči zmene klímy, a vyzýva na podporu zachovania odrôd osív v rámci Medzinárodnej zmluvy o rastlinných genetických zdrojoch pre výživu a poľnohospodárstvo s cieľom pomôcť spoločnostiam obnoviť odrody po katastrofách spôsobených zmenou klímy;
55. domnieva sa, že pandémia ponúka príležitosť na lepšiu obnovu a že humanitárne a rozvojové politiky EÚ by mali tento cieľ podporovať v partnerských krajinách; zdôrazňuje najmä potrebu podporovať rozvojové krajiny pri naštartovaní pokroku v digitálnom hospodárstve v oblastiach ako zdravotníctvo, vzdelávanie a iné verejné služby; víta zavedenie centra digitalizácie pre rozvoj (Digital4Development, D4D) v decembri 2020 a nabáda EÚ, aby zrealizovala ďalšie investície do úsilia o digitalizáciu v partnerských krajinách, a to aj prostredníctvom pákového efektu investícií súkromného sektora;
56. pripomína, že odolnosť v konečnom dôsledku spočíva vo všeobecnej pripravenosti a v schopnosti prispôbiť sa novým okolnostiam; v tejto súvislosti pripomína, že spoločnosť, ktoré vedú vlastné riešenia prispôbené svojim konkrétnym podmienkam, sa viac angažujú počas celého oživenia a v konečnom dôsledku sa obnovia silnejšie; zdôrazňuje, že prekonanie tejto krízy v duchu solidarity s našimi partnermi posilní vzťahy medzi EÚ a rozvojovými krajinami a zvýši odolnosť týchto vzťahov;
57. zdôrazňuje, že investície súkromného sektora by mohli zohrávať dôležitú úlohu pri prispevaní k oživeniu hospodárstva a dosiahnutiu cieľov udržateľného rozvoja

vzhľadom na zvýšené potreby vyvolané pandemiou; žiada, aby sa v rámci úsilia o obnovu a budovanie odolnosti ďalej skúmala úloha súkromného sektora a kombinovaného financovania;

58. poukazuje na to, že pandémie majú často zoonotický pôvod; zdôrazňuje preto, že treba podporovať vzdelávacie programy týkajúce sa rizík spojených s lovom voľne žijúcich zvierat a obchodovaním s nimi a tiež prísnejšej ochrany a obnovy ekosystémov a biotopov, ako aj riešiť výzvy, ktoré predstavuje priemyselné poľnohospodárstvo; vyzýva na zvýšenú podporu partnerských krajín pri predchádzaní pytliactvu a obchodovaniu s voľne žijúcimi zvieratami, pričom sa zabezpečí najmä zapojenie miestnych komunít do ochrany voľne žijúcich živočíchov; domnieva sa, že je potrebné poskytnúť viac finančných prostriedkov EÚ na predbežný výskum prepojení medzi ľudským zdravím, zdravím zvierat a ekosystémami s cieľom zvýšiť pripravenosť reagovať na budúce krízy v oblasti zdravia spôsobené mutáciami vírusov zoonotického pôvodu;
59. zastáva názor, že odolnosť voči budúcim krízam v oblasti verejného zdravia musí byť založená aj na výskume chorôb, ktoré pravidelne spôsobujú smrteľné epidémie v rozvojových krajinách; vyjadruje poľutovanie nad tým, že v súčasnosti sa nerealizuje dostatočný výskum vývoja očkovacích látok, ktoré účinne zabráňujú chorobám, ktoré sa opakujú v rozvojových krajinách, ako sú malária alebo horúčka zika; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby financovali ďalší výskum s cieľom vyvinúť očkovacie látky, ktoré zabránia vypuknutiu takýchto chorôb v budúcnosti;
60. poukazuje na to, že výroba a distribúcia potravín musí byť aj v čase krízy absolútnou prioritou; domnieva sa, že by sa mala znížiť závislosť od vonkajších zdrojov potravín, rastlín, osiva a hnojív, pričom by sa mala zvýšiť miestna a diverzifikovaná poľnohospodárska výroba; v tejto súvislosti víta podporu EÚ pre agroekológiu, ktorú je potrebné ďalej posilňovať; vyzýva na podporu výmeny poznatkov o nových, starých a odolnejších agroekologických osivách;
61. pripomína, že rozvojové krajiny sú historicky zraniteľné voči vonkajším otrasom v dôsledku úzkych vývozných základní a menej diverzifikovaných ekonomík; zdôrazňuje preto, že jednou z hlavných výziev pre rozvojové krajiny je napredovať v globálnom hodnotovom reťazci prostredníctvom hospodárskej diverzifikácie a prejsť od výrobného modelu orientovaného na vývoz smerom k rozvoju založenému na domácich a regionálnych trhoch; v tejto súvislosti zdôrazňuje kľúčovú úlohu regionálnej hospodárskej spolupráce, domácej priemyselnej politiky a podpory investícií s cieľom zvýšiť národnú alebo regionálnu autonómiu pri výrobe základných tovarov a služieb; v tejto súvislosti považuje za nevyhnutné využiť finančné a obchodné postupy s cieľom podporiť integráciu noriem udržateľnosti v celom investičnom reťazci; opakuje, že povinná náležitá starostlivosť podnikov v oblasti ľudských práv a životného prostredia je nevyhnutnou podmienkou na predchádzanie budúcim krízam a ich zmierňovanie a na zabezpečenie udržateľných hodnotových reťazcov;
62. zdôrazňuje, že investície do opatrení obnovy musia byť zodpovedné, v súlade s Dobrovoľnými usmerneniami CFS pre zodpovednú správu držby pôdy, rybolovu a lesov v kontexte národnej potravinovej bezpečnosti a so Zásadami CFS týkajúcimi sa zodpovedného investovania do poľnohospodárstva a potravinových systémov, s cieľom zmierniť zmenu klímy a posilniť odolnosť zraniteľných skupín obyvateľstva;

63. vyzýva EÚ, aby lepšie začleňovala práva detí do boja proti zmene klímy a do svojich opatrení na podporu odolnosti a pripravenosti na katastrofy priamo v sociálnych sektoroch, ako je vzdelávanie, zdravotníctvo, WASH, výživa a sociálna ochrana a ochrana detí;

Prepojenie medzi humanitárnou oblasťou, rozvojom a mierom

64. zdôrazňuje, že vykonávanie prepojenia medzi humanitárnou oblasťou a rozvojom a mierom musí byť prioritou pri programovaní NDICI – Globálna Európa v nestabilných krajinách; vyzýva GR ECHO, GR INTPA a GR NEAR Komisie, aby vždy, keď je to možné, vykonávali doplnkové programy prispôbené miestnym podmienkam a miestnym príležitostiam s cieľom vzájomne posilniť rôzne aspekty prepojenia;
65. zdôrazňuje, že je potrebné spolupracovať s miestnymi komunitami a organizáciami občianskej spoločnosti pri vymedzovaní a vykonávaní reakcie na krízu spôsobenú pandémiou ochorenia COVID-19; zdôrazňuje úlohu Európskeho zboru solidarity pri podpore organizácií občianskej spoločnosti na mieste, ktoré poskytujú pomoc ľuďom v núdzi;
66. vyzýva na posilnenie postavenia miestnych komunít a ich zapojenie do humanitárnych a rozvojových činností spolu s miestnymi organizáciami občianskej spoločnosti vrátane cirkví, náboženských organizácií a ďalších miestnych zástupcov;

o

o o

67. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie predsedovi Európskej rady, Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov, vládam a parlamentom krajín Africkej únie, generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov a Svetovej zdravotníckej organizácii.